

Stellingen voor politiek debat over de akkerbouw (met onder elke stelling een korte toelichting) 15 februari 2017 20 uur, Nijkerk

1. Boeren moeten zonder inkomenstoelagen in een markt met spelregels een goed inkomen kunnen verdienen.
De subsidies uit het GLB zijn van oorsprong bedoeld om voedselproductie en het inkomen van boeren veilig te stellen. De oorsprong van de subsidies raakt langzamerhand uit beeld en er komen vragen waarom boeren zoveel steun krijgen. Als boeren als gewone ondernemers een redelijke prijs (kostprijs+marge) uit de markt kunnen halen doet dat meer recht aan het boerenondernemerschap dan wanneer boeren voor hun inkomen afhankelijk zijn van toeslagen uit het GLB. Maar dan moeten er wel mogelijkheden voor productie- en prijsafspraken komen!
2. De minister moet zorgen dat de BO Akkerbouw nog in 2017 contact- en areaalgegevens krijgt om heffingen te kunnen opleggen.
De minister van EZ heeft wel een verbindend verklaring afgegeven aan de Brancheorganisatie (BO) Akkerbouw en het door de BO Akkerbouw opgestelde onderzoeksprogramma goedgekeurd, maar werkt niet mee aan het op een pragmatische manier verstrekken van de gegevens van akkerbouwers. Hierdoor dreigt een groot deel van de heffingen op te gaan aan het verkrijgen van de gegevens i.p.v. aan onderzoek te kunnen worden besteed.
3. Landbouw en voedsel zijn zo belangrijk dat ze buiten vrijhandelsverdragen moeten worden gehouden.
Bij het wederzijds erkennen van elkaars standaarden in de vrijhandelsverdragen TTIP en CETA ontstaat een ongelijk speelveld voor boeren. Immers, in de VS en Canada is meer toegestaan op het gebied van milieubelasting, GMO's e.d. Europese en Nederlandse akkerbouwers krijgen daardoor te maken met concurrentie met boeren die goedkoper kunnen produceren. Er staat geen verruiming van de export tegenover, omdat de fytosanitaire barrières blijven bestaan voor bijvoorbeeld pootaardappelen. Minister Ploumen wil de 'verliezers' van de vrijhandelsverdragen tijdelijk compenseren, maar dat maakt de boeren dan weer afhankelijk van 'steun' (zie ook stelling 1).
4. De beperkingen die het huidige mestbeleid oplegt aan effectief verhogen van het organische stofgehalte in de bodem moeten opgeheven worden om klimaatverandering tegen te gaan.
Het verhogen van het organische stofgehalte in de grond verhoogt in sterke mate het vermogen om CO2 te binden en is daarmee één van de instrumenten tegen klimaatverandering. Compost, champost, betacal en andere bodem verbeteraars zijn binnen de huidige mestnormen niet te gebruiken omdat er dan geen ruimte meer is voor direct opneembare fosfaatmeststoffen.

5. Een vrijwillige gedragscode Eerlijke Handel werkt niet, er is een toezichthouder nodig die sancties kan opleggen.
In het Verenigd Koninkrijk is ervaring opgedaan met zo'n toezichthouder. Dit werkt duidelijk meer afschrikwekkend dat de vrijwillige gedragscode. Bovendien wordt de Nederlandse gedragscode niet onderschreven door de tussenhandelaren waar boeren mee te maken hebben.
6. Boeren kunnen alleen een betere positie in de markt krijgen als ze onderling afspraken mogen maken over volume en prijs voor 50% van de markt i.p.v. 5%.
Boeren mogen zich voor 5% van de relevante markt organiseren, voor sommige gewassen 10%. Tegelijkertijd vinden er steeds meer fusies plaats aan zowel de kant van de toeleveranciers (denk aan Bayer-Monsanto) als aan de kant van de afnemers (Ahold-Delhaize). Het is oneerlijk dat deze partijen wel meer dan 5% van de markt mogen beheersen en boeren niet.
7. De subsidie voor de bredeweersverzekering moet worden verhoogd en de assurantiebelasting er op moet worden afgeschaft.
Door steeds grotere kans op hevige neerslag wordt door steeds meer boeren een bredeweersverzekering afgesloten waardoor de subsidie per deelnemer naar beneden gaat. Bovendien is in Nederland de assurantiebelasting op deze verzekering exorbitant hoog in vergelijking met andere landen: de eerstvolgende op de ranglijst is Luxemburg met 4% van de premie. Er zijn vergelijkbare verzekeringen in Nederland vrijgesteld van assurantiebelasting (exportkredietverzekering, transportverzekering). Dat moet met de bredeweersverzekering ook omdat nu de subsidie weer wordt teruggevorderd in de vorm van assurantiebelasting.
8. Bij de verduurzaming van de gewasbescherming moet wel steeds een voldoende breed effectief middelenpakket beschikbaar blijven.
Verduurzaming en vergroening van het gewasbeschermingsmiddelenpakket gaat langzaam maar gestaag. Het risico dreigt dat voordat er voldoende duurzame oplossingen voorhanden zijn, bestaande toelatingen worden ingetrokken of niet verlengd. Daardoor kunnen in de tussenperiode ernstige plantenziektenkundige problemen en misoogsten ontstaan.
9. De teelt van plantaardig eiwit in Europa komt niet van de grond zonder importheffing en zonder gewasbescherming.
Europa heeft zich uitgesproken voor stimuleren van de teelt van plantaardig eiwitgewassen. Door de lage prijzen op de wereldmarkt van bijvoorbeeld soja en de hoge kostprijs in Europa, kan de teelt in Europa niet uit en zal daardoor niet toenemen. Bovendien dreigt nu dat binnen het GLB geen gewasbeschermingsmiddelen mogen worden gebruikt in eiwitgewassen die meetellen voor de vergroening.
10. Geïntegreerde teelt is duurzamer dan biologische teelt.
De Nederlandse, hoog-productieve gronden kunnen bij moderne geïntegreerde teelt meer bijdragen aan mondiale voedselproductie dan de biologische teelten. Mondiaal gezien is geïntegreerde teelt daarom duurzamer. De gunstigere milieueffecten in Nederland van biologische teelt wegen daar niet tegenop.